

støtte en saadan Antagelse. Det har jo vist sig, at i økonomiske Spørgsmaal er vor Landbefolkning ret godt med, at den f. Eks. i Andelsforetagender ikke springer til at udføre noget, som den ikke kender Rækkevidden af, og jeg tror, man kan gaa ud fra, at ogsaa i Spørgsmaal om Deling af en Landkommune ved Landbefolkningen godt, hvad den gør, naar den skriver under paa et Andragende. Den mener, at det vil være fordelagtigt for begge Sider at faa en Adskillelse. Man maa derfor ikke gaa ud fra, at det er saa grumme let at faa Underskrifter paa et Andragende om hvad som helst. Man kan være sikker paa, at de, der underskrive paa et saadant Andragende, vide nok, hvad de gøre. Blandt de særlige Omstændigheder, den højtærede Minister omtalte, var ogsaa den, at der kunde være en Misstemning mellem Sognene. Ja, en Misstemning har der været og er der fremdeles. Misstemning har været til Stede gennem lange Tider i ikke faa Tilfælde, jeg kan godt sige lige siden vi fik Landkommunalloven af 1867, og at den ogsaa bidrager sit til, at Arbejdet i Kommunen ikke gaar saa godt, som det burde og kunde gaa, er sikkert nok. Men denne Misstemning faar man ikke af Vejen blot ved at sige nej til ethvert Andragende, der fremkommer om Adskillelse af Landkommuner. Man vil meget snarere faa den til at lette sig ved at bevilge Andragendet. Spørgsmaalet om, hvor vidt store Kommuner skulde have større Livskraft end smaa, har jeg allerede omtalt. Jeg tror ikke, at den højtærede Ministers Mening i saa Henseende har meget paa sig. Hvis det var Tilfældet, skulde man ogsaa kunne sige, at f. Eks. en stor Bedrift har større Livskraft end en lille, men man er nok bleven klar over, at det er ikke de store Landejendomme, der have størst Kraft til at klare sig i daarlige Tider. Jeg troede, at man var kommen til den Erfaring, at de mindre Landejendomme klare sig bedst, og hvad der gælder i det ene Forhold, kan ogsaa gælde i det andet, jeg tror, det gælder med Hensyn til Kommunerne.

Jeg kan ikke sige, at jeg har stor Forventning om Imødekommen fra Ministeriets Side efter de Udtalelser, vi have hørt. Jeg vil dog haabe, at Varsomheden ikke vil være til Stede i alt for høj Grad, saa at der maa kunne bevilges Adskillelse, naar Flertallet af Kommunens Skatteydere ønsker det, og naar det anbefales baade af Sogneraad og Amsraad. Det er en Sammenlutning, der er sket tvungent, og det

er jo i alle Tilfælde, kan man jo gerne sige, et farligt Eksperiment at tvinge dem sammen, der ikke holde af at være sammen. Her drejer det sig, kan man sige, om et finansielt Forhold, men jeg ser noget større derpaa. Det er nok finansielt, men tillige noget meget større, det er humane Op-gaver, som skulle røgtes i Fællesskab, og jeg tror ikke, at det er heldigt for deres Røgt, at de tvinges sammen, som ikke ønske at være sammen. Jeg tror, at det vil være bedst, at de separeres snarest muligt, og at de hver for sig faar deres Formue og Gæld opgjort jo før jo heller.

T. Larsen: Jeg kan kun anerkende den velvillige Udtalelse, der faldt fra den højtærede Indenrigsminister angaaende det Eksempel, jeg fremdrog, Mosbjerg-Hørneste-d Kommune, hvor en Adskillelse er nægtet, idet jeg opfattede den ærede Minister saaledes, at Kommunen kunde have Haab om i Fremtiden at blive delt. Jeg maa imidlertid tillige, ligesom den sidste ærede Taler, beklage, at den ærede Ministers Udtalelse i dens Almindelighed ikke synes at tyde paa nogen udstrakt Velvilje med Hensyn til Sognes Adskillelse. Naar den ærede Minister udtalte, at Ønsket om Adskillelse sagtens kan blive fremstillet i en lys Farve, saa at man kan faa Tilslutning dertil af Kommunens Beboere, tror jeg ikke, at den ærede Minister har Ret deri. For det første vide Folk meget vel, som det ærede Medlem for Brorstrup (A. Thomsen) betonedede, hvad de gøre, og for det andet er det et stort Arbejde at faa samlet samtlige en Kommunes Beboere under een Hat. Hvis det virkelig lykkes at tilvejebringe Enighed, vil jeg hævde, at det er et Arbejde, man maa have al mulig Respekt for. Der er nemlig meget andet at gøre end at tilvejebringe Underskrifterne. En Kommunes Adskillelse omfatter Arbejde baade med Hensyn til Kommunens Prioriteter og med Hensyn til Fattiggaarden og Fordelingen af de fattige til de forskellige Dele af Kommunen osv. osv. Det er altsaa et stort Arbejde, der maa gøres, og foreligger der saa et Andragende med saa godt som samtlige Kommunens Beboeres Underskrifter, er det et saa stærkt Bevis for Alvoren i Ønsket, at Ministeriet ikke ret vel har Lov til at overse det, særlig naar det har Amsraadet's Anbefaling.

Indenrigsministeren (Bardenfleth): Jeg finder ikke Anledning til at svare noget paa de forskellige Bemærkninger, der nu ere fremkomne fra de ærede Forespør-